

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Nisan - 2020

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1.	TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.	TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	1
1.2.	DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	6
1.2.1	İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	6
1.2.2	ANTALYA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	9
1.2.3	MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	11
1.2.4	İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	13
2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ	16
2.1.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA.....	16
2.1.1.	TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	19
2.2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	21

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2020 yılı Nisan ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin sayısı, geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştırdığımızda %99,2 oranında bir düşüşle 24.238 olarak gerçekleşmiştir.

Nisan ayında ülkemize gelen 24.238 yabancı ziyaretçinin 2.557 (%10,5)'si günübirliktir.

Tablo 1'de Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	1.055.474	1.461.570	1.539.496	1.787.435	38,48	5,3	16,1
ŞUBAT	1.159.833	1.527.070	1.670.238	1.733.112	31,66	9,37	3,7
MART	1.587.007	2.139.766	2.232.358	718.097	34,83	4,3	-67,8
NİSAN	2.070.322	2.655.561	3.293.176	24.238	28,27	24	-99,2
MAYIS	2.889.873	3.678.440	4.022.254		27,29	9,4	
HAZİRAN	3.486.940	4.505.594	5.318.984		29,21	18,1	
TEMMUZ	5.075.961	5.671.801	6.617.380		11,74	16,67	
AĞUSTOS	4.658.463	5.383.332	6.307.508		15,56	17,2	
EYLÜL	4.076.630	4.792.818	5.426.818		17,57	13,23	
EKİM	2.992.947	3.755.467	4.291.574		25,48	14,27	
KASIM	1.652.795	1.966.277	2.190.622		18,97	11,4	
ARALIK	1.703.789	1.950.705	2.147.878		14,49	10,1	
TOPLAM	32.410.034	39.488.401	45.058.286		21,8	14,1	
4 AY TOP.	5.872.636	7.783.967	8.735.268	4.262.882	32,5	12,22	-51,20

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Nisan Ayı Bülteni

2020 yılı Nisan ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

1-Edirne	%48,8	(11 850)
2-Artvin	%12,7	(3 093)
3-Kilis	%9,4	(2 297)
4-Samsun	%7,7	(1 889)
5-İstanbul	%3,9	(960)

2020 yılı Nisan ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Bulgaristan %25,74 (6 240) ile birinci, Ukrayna %7,62 (1 846) ile ikinci, Gürcistan %7,26 (1 760) ile üçüncü sıradadır. Gürcistan'ı Sırbistan ve Romanya izlemektedir.

2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait Nisan ayında Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 2'de belirtilmektedir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Nisan)

MİLLİYET	YILLAR			DEĞİŞİM ORANI	
	2018	2019	2020*	2019/2018	2020/2019
Cezayir	27.212	27.548	22	1,2	-99,9
Fas	16.433	23.183	41	41,1	-99,8
Güney Afrika Cumhuriyeti	4.377	5.487	0	25,4	-100,0
Libya	14.029	18.961	34	35,2	-99,8
Mısır	11.655	16.344	51	40,2	-99,7
Sudan	1385	1369	10	-1,2	-99,3
Tunus	13.660	17.024	5	24,6	-100,0
Diğ. AFRIKA ÜLKELERİ	10.994	16.367	31	48,9	-99,8
TOPLAM AFRIKA	99.745	126.283	194	26,6	-99,8
Arjantin	5.549	6.361	0	14,6	-100,0
Brezilya	5.984	6.750	19	12,8	-99,7
Kolombiya	4.435	6.624	4	49,4	-99,9
Şili	914	1258	1	37,6	-99,9
Venezuela	618	772	0	24,9	-100,0
Diğ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	1635	2.314	5	41,5	-99,8
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	19.135	24.079	29	25,8	-99,9
TOPLAM KUZAY AMERİKA	1.643	2.093	1	27,4	-100,0
TOPLAM ORTA AMERİKA	875	1254	1	43,3	-99,9
TOPLAM AMERİKA	21.653	27.426	31	26,7	-99,9
Bahreyn	6.180	6.884	0	11,4	-100,0
Birleşik Arap Emirlikleri	3.326	4.466	0	34,3	-100,0
Irak	67.645	86.179	29	27,4	-100,0
İsrail	58.290	69.719	2	19,6	-100,0
Katar	6.327	12.766	0	101,8	-100,0
Kuveyt	24.845	24.577	2	-1,1	-100,0
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	21.400	19.713	8	-7,9	-100,0
Lübnan	22.953	33.504	28	46,0	-99,9
Suudi Arabistan	55.809	44.918	1	-19,5	-100,0
Ürdün	29.019	38.308	19	32,0	-100,0
Yemen	3.456	3.053	10	-11,7	-99,7
Diğ. BATI ASYA ÜLKELERİ	28.605	41.323	3.172	44,5	-92,3
TOPLAM BATI ASYA	327.855	385.410	3.271	17,6	-99,2

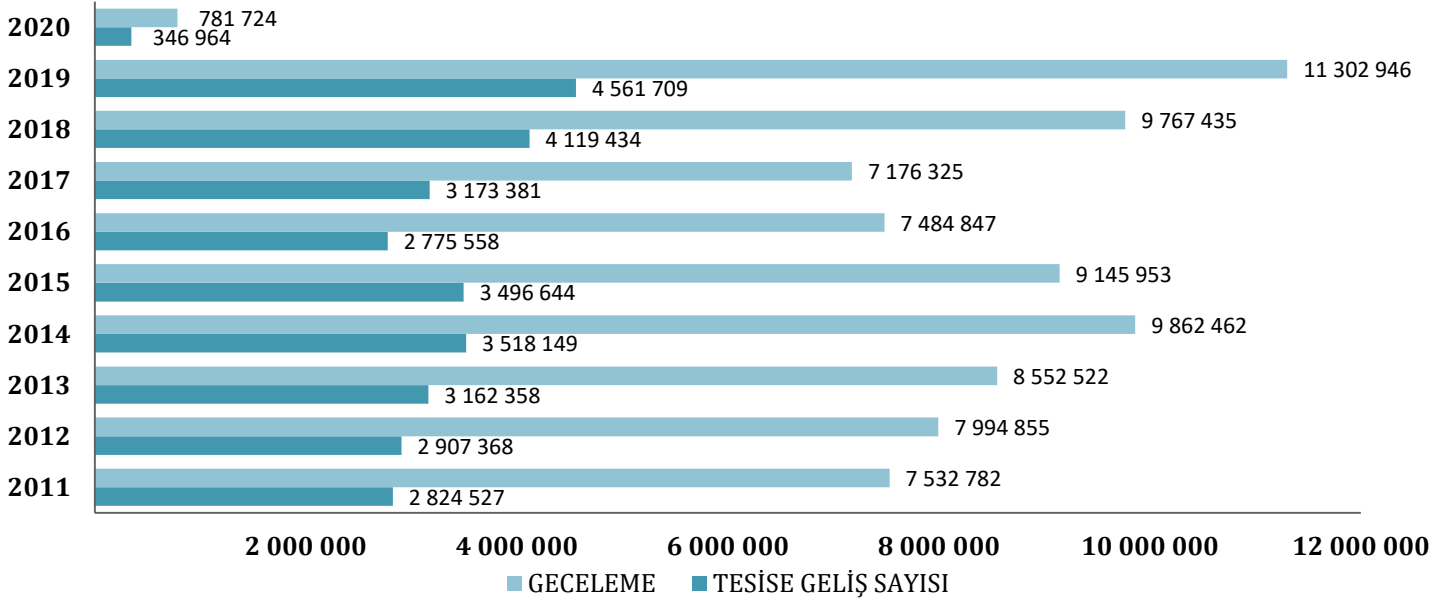
Bangladeş	1.762	2.084	8	18,3	-99,6
Çin Halk Cumhuriyeti	34.768	38.139	48	9,7	-99,9
Endonezya	22.445	17.572	1	-21,7	-100,0
Filipinler	7.439	12.956	197	74,2	-98,5
Hindistan	13.296	24.790	161	86,4	-99,4
İran	119.771	111.673	60	-6,8	-99,9
Malezya	11.846	16.888	13	42,6	-99,9
Pakistan	9.705	11.340	14	16,8	-99,9
Singapur	2.163	2.858	4	32,1	-99,9
Tayland	8.070	9.924	2	23,0	-100,0
DIĞ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	19.167	24.410	22	27,4	-99,9
TOPLAM GÜNEY ASYA	250.432	272.634	530	8,9	-99,8
TOPLAM ASYA	578.287	658.044	3.801	13,8	-99,4
Almanya	254.863	376.059	435	47,6	-99,9
Avusturya	17.570	23.658	68	34,6	-99,7
Belçika	38.958	46.508	71	19,4	-99,8
Çekya	3.890	5.088	20	30,8	-99,6
Danimarka	17.379	23.742	19	36,6	-99,9
Finlandiya	14.497	14.461	0	-0,2	-100,0
Fransa	62.003	73.920	103	19,2	-99,9
Hollanda	101.714	127.970	356	25,8	-99,7
İngiltere	141.774	186.341	233	31,4	-99,9
İrlanda	3.680	6.810	6	85,1	-99,9
İspanya	13.864	24.717	23	78,3	-99,9
İsveç	25.320	29.070	55	14,8	-99,8
İsviçre	23.032	29.379	11	27,6	-100,0
İtalya	21.210	33.366	32	57,3	-99,9
İzlanda	131	649	0	395,4	-100,0
Lüksemburg	610	1069	0	75,2	-100,0
Macaristan	5.246	6.762	16	28,9	-99,8
Norveç	8.800	14.861	9	68,9	-99,9
Polonya	30.693	45.194	69	47,2	-99,8
Portekiz	3.002	4.847	13	61,5	-99,7
Slovakya	2.332	3.568	35	53,0	-99,0
Yunanistan	42.570	77.097	248	81,1	-99,7
TOPLAM AVRUPA OECD	833.138	1.155.136	1.822	38,6	-99,8
Arnavutluk	8.033	9.738	369	21,2	-96,2
Bosna Hersek	11.043	12.113	506	9,7	-95,8
Bulgaristan	202.026	256.072	6.240	26,8	-97,6
Estonya	7749	10.758	0	38,8	-100,0
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	654	1082	4	65,4	-99,6
Hırvatistan	4.037	5.988	60	48,3	-99,0
Karadağ	2.480	2.955	28	19,2	-99,1

Kosova	9.134	10.330	26	13,1	-99,7
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	18.418	22.013	201	19,5	-99,1
Letonya	5.400	7.003	2	29,7	-100,0
Litvanya	22.087	32.433	60	46,8	-99,8
Malta	500	755		51,0	-100,0
Romanya	39.140	53.149	1.375	35,8	-97,4
Sırbistan	16.974	20.748	1.726	22,2	-91,7
Slovenya	4.081	5.734	1	40,5	-100,0
Diğ. AVRUPA OECD DIőI ÜLKELERİ	131	238		81,7	-100,0
TOPLAM AVRUPA OECD DIőI	351.887	451.109	10.598	28,2	-97,7
TOPLAM AVRUPA	1.185.025	1.606.245	12.420	35,5	-99,2
Azerbaycan	58.454	54.932	1.228	-6,0	-97,8
Belarus	7.080	7.957	277	12,4	-96,5
Ermenistan	3.356	3.734	42	11,3	-98,9
Gürcistan	175.776	140.836	1.760	-19,9	-98,8
Kazakistan	16.502	20.100	193	21,8	-99,0
Kırgızistan	10.573	12.121	39	14,6	-99,7
Moldova	9.522	8.699	654	-8,6	-92,5
Özbekistan	22.308	18.020	305	-19,2	-98,3
Rusya Fed.	292.720	391.579	922	33,8	-99,8
Tacikistan	2.998	3.245	62	8,2	-98,1
Türkmenistan	20.177	22.096	182	9,5	-99,2
Ukrayna	76.849	88.632	1.846	15,3	-97,9
TOPLAM B.D.T.	696.315	771.951	7.510	10,9	-99,0
Amerika Birleşik Devletleri	31.408	43.172	76	37,5	-99,8
Avustralya	6.305	8.676	18	37,6	-99,8
Güney Kore	13.566	16.641	149	22,7	-99,1
Japonya	5.857	9.374	0	60,0	-100,0
Kanada	7.819	10.628	36	35,9	-99,7
Meksika	2.304	5.191	0	125,3	-100,0
Yeni Zelanda	1325	1885	0	42,3	-100,0
TOPLAM DiğER OECD	68.584	95.567	279	39,3	-99,7
TOPLAM MİLLİYETSİZ	5.903	7.619	3	29,1	-100,0
TOPLAM OKYANUSYA	49	41	0	-16,3	-100,0
YABANCI TOPLAM	2.655.561	3.293.176	24.238	24,0	-99,3

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 - Nisan Ayı Bülteni

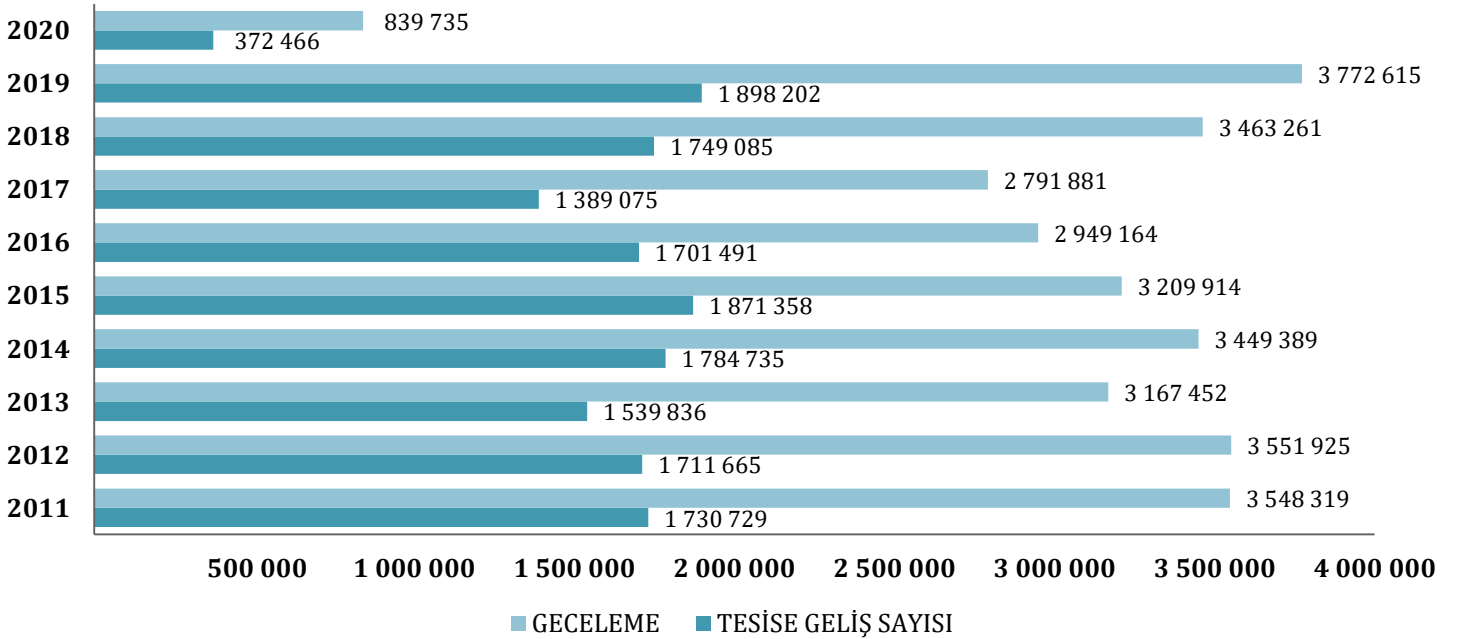
2011 - 2020 yılları arasında, Nisan ayında ülkemizdeki Turizm İşletme Belgeli konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 1'de belirtilmiştir.

Şekil 1. Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

2011 - 2020 yılları arasında Nisan ayında ülkemizdeki Mahalli İdarelerce Belgelendirilen konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 2'de belirtilmiştir.

Şekil 2. Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'e Şubat ayında gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Nisan ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçen yılın Nisan ayı ile karşılaştırıldığında %99,9 oranında düşüş göstererek 960 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3'te İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 3. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

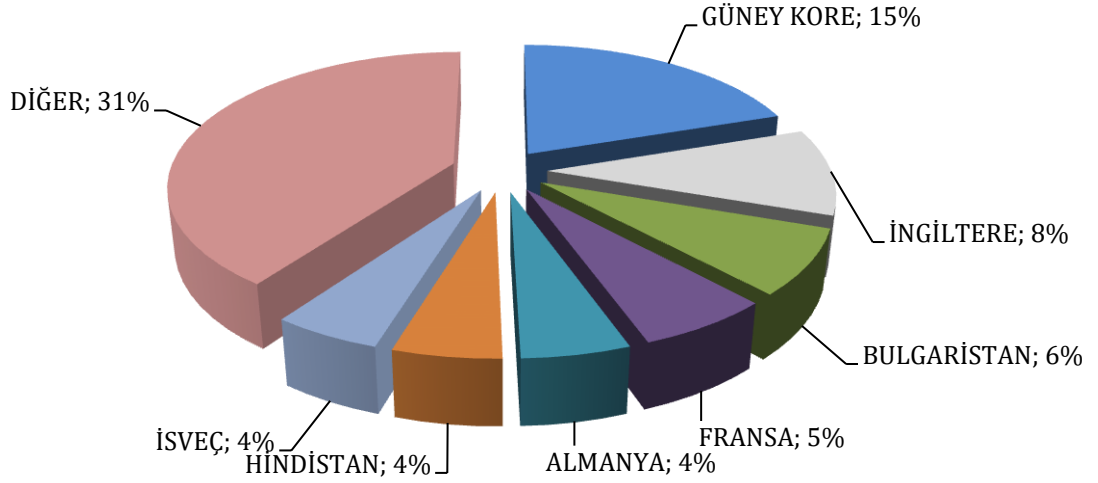
AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	559.372	831.307	918.949	1.017.034	48,61	10,5	10,7
ŞUBAT	590.175	848.510	984.689	962.151	43,77	16,1	-2,3
MART	742.479	1.073.002	1.165.591	374.101	44,52	8,6	-67,9
NİSAN	835.614	1.144.041	1.329.868	960	36,91	16,2	-99,9
MAYIS	830.019	984.028	1.016.809		18,55	3,3	
HAZİRAN	827.494	1.100.389	1.361.302		32,98	23,7	
TEMMUZ	1.319.549	1.502.397	1.666.319		13,86	10,9	
AĞUSTOS	1.247.384	1.391.036	1.540.120		25,14	10,7	
EYLÜL	1.045.896	1.235.301	1.359.175		30,22	10	
EKİM	1.122.266	1.230.079	1.347.554		9,61	9,55	
KASIM	831.982	1.014.984	1.088.372		22	7,2	
ARALIK	888.365	1.077.925	1.127.915		21,34	4,6	
TOPLAM	10.840.595	13.432.990	14.906.663		23,9	11	
4 AY TOP.	2.727.640	3.896.860	4.399.097	2.354.246	42,9	12,9	-46,5

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2020 – Nisan Bülteni

2020 yılı Nisan ayında İstanbul'a gelen toplam yabancı ziyaretçi sayısının en yüksek oranını %15,4 ile Güney Kore'li ziyaretçiler oluşturmaktadır. Bu ziyaretçileri sırasıyla; İngiltere %8,3, Bulgaristan %6,1, Fransa %5,7, Almanya %4,4, Hindistan %4,4 ve diğer ülkeler: %31,35 ile takip etmektedir.

Nisan ayında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmektedir.

2019 - 2020 yıllarının Nisan aylarında İstanbul'a gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 4'te belirtilmiştir.

Tablo 4. İstanbul'a Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Nisan)

S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)	S. No	ÜLKE İSMİ	2019 Gelen	2020 Gelen	Değişim (%)
1	GÜNEY KORE	14.636	148	-99,0	56	POLONYA	6.056	2	-100,0
2	İNGİLTERE	45.040	80	-99,8	57	SLOVAKYA	2.016	2	-99,9
3	BULGARİSTAN	7.283	59	-99,2	58	SUDAN	1.321	2	-99,8
4	FRANSA	52.999	55	-99,9	59	TÜRKMENİSTAN	20.565	2	-100,0
5	ALMANYA	102.325	43	-100,0	60	YEMEN	2.897	2	-99,9
6	HİNDİSTAN	19.180	43	-99,8	61	AVUSTURYA	13.909	1	-100,0
7	İSVEÇ	17.003	43	-99,7	62	BOSNA HERSEK	6.374	1	-100,0
8	A.B.D.	35.757	39	-99,9	63	ERMENİSTAN	1.223	1	-99,9
9	KANADA	9.147	31	-99,7	64	GANA	1.392	1	-99,9
10	FİLİPİNLER	4.690	22	-99,5	65	GİNE	133	1	-99,2
11	LİBYA	18.752	21	-99,9	66	GÜNEY KIBRIS RUM KESİMİ	758	1	-99,9
12	İSPANYA	21.275	19	-99,9	67	İRLANDA	3.065	1	-100,0
13	KAZAKİSTAN	16.349	19	-99,9	68	KARADAĞ	1.483	1	-99,9
14	YUNANİSTAN	11.105	19	-99,8	69	KONGO CUMHURİYETİ	625	1	-99,8

15	HOLLANDA	28.848	18	-99,9	70	KUZEY KIBRIS TÜRK CUMH.	8.538	1	-100,0
16	BREZİLYA	5.827	17	-99,7	71	KUZEY MAKEDONYA CUMH.	3150	1	-100,0
17	RUSYA FED.	65.866	16	-100,0	72	MACARİSTAN	4.268	1	-100,0
18	AZERBAYCAN	16.687	13	-99,9	73	MADAGASKAR	14	1	-92,9
19	KIRGIZİSTAN	10.870	13	-99,9	74	MALDİVLER	52	1	-98,1
20	MALEZYA	15.812	13	-99,9	75	MİLLİYETSİZ	5.431	1	-100,0
21	ÜRDÜN	27.260	13	-100,0	76	MORİTANYA	334	1	-99,7
22	SURİYE	12.789	12	-99,9	77	PORTEKİZ	3630	1	-100,0
23	MISIR	15.421	11	-99,9	78	SLOVENYA	3.453	1	-100,0
24	PAKİSTAN	10.425	11	-99,9	79	SOMALİ	1089	1	-99,9
25	AVUSTURALYA	7.298	10	-99,9	80	SRİ LANKA	777	1	-99,9
26	İRAN	58.132	10	-100,0	81	ŞİLİ	1.074	1	-99,9
27	İTALYA	29.636	9	-100,0	82	TAYLAND	9.262	1	-100,0
28	BANGLADEŞ	1.793	8	-99,6	83	ARJANTİN	5.912	0	-100,0
29	FAS	20.923	8	-100,0	84	BAHREYN	5.496	0	-100,0
30	IRAK	41.742	7	-100,0	85	BELİZE	19	0	-100,0
31	UKRAYNA	32.845	7	-100,0	86	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	4.404	0	-100,0
32	ÇİN HALK CUMH.	33.583	6	-100,0	87	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER	351	0	-100,0
33	GÜRCİSTAN	5.244	6	-99,9	88	CİBUTİ	293	0	-100,0
34	NORVEÇ	4.503	6	-99,9	89	ÇEKYA	3.450	0	-100,0
35	SENEGAL	1.015	6	-99,4	90	DEMORATİK KANGO CUMH.	68	0	-100,0
36	ARNAVUTLUK	4.078	5	-99,9	91	DOMİNİK	350	0	-100,0
37	BELÇİKA	13.732	5	-100,0	92	ENDONEZYA	1986	0	-100,0
38	BELARUS	2.965	5	-99,8	93	ETİYOPYA	1209	0	-100,0
39	CEZAYİR	27.251	4	-100,0	94	FİLİSTİN	4714	0	-100,0
40	DANİMARKA	9.672	4	-100,0	95	FİNLANDİYA	2726	0	-100,0
41	ROMANYA	12.967	4	-100,0	96	GÜNEY AFRİKA CUMH.	4821	0	-100,0
42	SİNGAPUR	2.685	4	-99,9	97	HONG KONG	2720	0	-100,0
43	TUNUS	16.714	4	-100,0	98	İSRAİL	37451	0	-100,0
44	AFGANİSTAN	3.929	3	-99,9	99	JAPONYA	8192	0	-100,0
45	EKVATOR	571	3	-99,5	100	KATAR	12202	0	-100,0

46	HIRVATİSTAN	3.801	3	-99,9	101	KENYA	691	0	-100,0
47	KOLOMBİYA	5.459	3	-99,9	102	KUVEYT	24436	0	-100,0
48	KOSOVA	6.468	3	-100,0	103	LETONYA	1834	0	-100,0
49	MOLDOVA	2.907	3	-99,9	104	LİTVANYA	3241	0	-100,0
50	TAYVAN	10.888	3	-100,0	105	LÜBNAN	29006	0	-100,0
51	BOLİVYA	134	2	-98,5	106	MALİ	247	0	-100,0
52	GAMBİYA	130	2	-98,5	107	MEKSİKA	3874	0	-100,0
53	İSVİÇRE	14.687	2	-100,0	108	MOĞOLİSTAN	1422	0	-100,0
54	NİJERYA	2.770	2	-99,9	109	NEPAL	828	0	-100,0
55	ÖZBEKİSTAN	17.393	2	-100,0	110	DİĞER	12.985	960	-92,6

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2020 – Nisan Ayı Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Nisan ayında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Nisan ayı ile karşılaştırıldığında %99,9 oranında düşüş göstererek 905 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5'de Antalya'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 5. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	95.148	87.310	90.835	139.307	186.225	-8,2	3,6	53,3	33,7
ŞUBAT	108.164	84.612	101.371	152.801	202.769	-21,8	19,8	50,7	32,7
MART	257.441	165.741	264.987	279.097	121.602	-35,6	59,9	5,32	-56,4
NİSAN	373.764	517.360	687.621	954.620	905	38,4	32,9	38,8	-99,9
MAYIS	639.227	1.056.971	1.565.641	1.707.579		65,4	48,1	9,06	
HAZİRAN	712.953	1.473.621	1.922.714	2.228.992		106,7	30,5	15,9	
TEMMUZ	1.013.912	1.819.502	2.170.165	2.553.458		79,5	19,3	17,6	
AĞUSTOS	1.007.801	1.760.500	2.085.540	2.509.303		74,7	18,5	20,3	
EYLÜL	934.545	1.527.523	1.894.391	2.184.130		63,5	24	15,3	
EKİM	791.718	982.441	1.376.280	1.658.534		24,1	40,1	20,5	
KASIM	140.637	141.444	277.083	340.834		0,6	95,9	23,0	
ARALIK	106.603	121.937	199.330	243.056		14,4	63,5	21,9	
TOPLAM	6.181.913	9.738.962	12.635.958	14.951.711		57,5	29,7	18,3	
4 AY TOP.	834.517	855.023	1.144.814	1.525.825	511.501	2,5	33,9	33,3	-66,5

*Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir. 2020-Nisan Ayı Bülteni

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Nisan aylarında Antalya'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 6'da belirtilmiştir.

Tablo 6. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Nisan)

MİLLİYETİ	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
RUSYA FED.	5.237	134.354	216.617	295.641	0	2.465,48	61,23	36,48	-100,0
ALMANYA	128.945	136.395	134.542	208.306	2	5,78	-1,36	54,83	-100,0
HOLLANDA	51.084	33.678	51.719	68.485	1	-34,07	53,57	32,42	-100,0
İNGİLTERE	27.440	29.060	44.977	64.564	7	5,9	54,77	43,55	-100,0
UKRAYNA	18.652	26.007	28.170	34.282	0	39,43	8,32	21,7	-100,0
POLONYA	3.328	7.743	17.903	30.156	0	132,66	131,22	68,44	-100,0
LİTVANYA	8.012	8.595	16.972	25.611	0	7,28	97,46	50,9	-100,0
BELÇİKA	11568	12.143	18.494	22.483	0	4,97	52,3	21,57	-100,0
İSRAİL	11.824	24.014	21.467	19.770	0	103,1	-10,61	-7,91	-100,0
İSVİÇRE	7.428	6.358	8.858	12.092	0	-14,4	39,32	36,51	-100,0
FRANSA	4.731	5.171	9.824	11.829	0	9,3	89,98	20,41	-100,0
DANİMARKA	10.736	7.775	8.595	11.612	2	-27,58	10,55	35,1	-100,0
İSVEÇ	10.397	5.796	8.849	10.022	0	-44,25	52,67	13,26	-100,0
NORVEÇ	6.144	2.722	3.324	8.014	0	-55,7	22,12	141,1	-100,0
FİNLANDİYA	10.609	3.553	7.612	7747	0	-66,51	114,24	1,77	-100,0
ÜRDÜN	1.230	1.626	4.451	5.873	1	32,2	173,74	31,95	-100,0
AVUSTURYA	3046	2620	3.136	4.794	0	-13,99	19,69	52,87	-100,0
BEYAZ RUSYA	1.195	2.573	3.353	3.954	0	115,31	30,31	17,92	-100,0
ROMANYA	1.494	1.408	1.950	3.882	0	-5,76	38,49	99,08	-100,0
KAZAKİSTAN	399	1.286	1.837	3.005	0	222,31	42,85	63,58	-100,0
İRAN	3.832	2.657	2.052	2.780	0	-30,66	-22,77	35,48	-100,0
SLOVENYA	312	267	1.149	1.956	0	-14,42	330,34	70,23	-100,0
HİNDİSTAN	651	97	582	1768	0	-85,1	500	203,78	-100,0
IRAK	81	1295	1695	1763	0	1.498,77	30,89	4,01	-100,0
İTALYA	592	593	938	1515	0	0,17	58,18	61,51	-100,0
K.K.T.C.	1184	1384	1247	1304	0	16,89	-9,9	4,57	-100,0
MACARİSTAN	184	404	941	1216	0	119,57	132,92	29,22	-100,0
ÇEKYA	299	600	983	1211	0	100,67	63,83	23,19	-100,0
SLOVAKYA	319	597	523	1170	0	87,15	-12,4	123,71	-100,0
HIRVATİSTAN	165	125	716	1127	0	-24,24	472,8	57,4	-100,0
MOLDOVA	858	849	721	667	0	-1,05	-15,08	-7,49	-100,0
ÖZBEKİSTAN	40	103	251	415	1	157,5	143,69	65,34	-99,8
GÜNEY KORE CUMH.	38	48	119	112	0	26,32	147,92	-5,88	-100,0
ENDONEZYA	13	26	32	72	0	100	23,08	125	-100,0
DİĞER	12.670	15.329	24.913	40.340	22	20,99	62,52	61,92	-99,9
T.C.	29.027	39.929	40.839	45.082	883	37,56	2,28	10,39	-98,0
TOPLAM	373.764	517.360	690.351	954.620	905	38,42	33,44	38,28	-99,9

*Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2020 -Nisan Ayı Bülteni

1.2.3.MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılı Nisan ayında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Nisan ayı ile karşılaştırıldığında %99,2 oranında düşüş göstererek 1.214 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7'de Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 7. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	5.580	5.115	3.942	4.468	-8,3	-22,9	13,3
ŞUBAT	5.361	3.690	4.372	4.822	-31,2	18,5	10,2
MART	10.561	19.056	12.321	3.159	80,4	-35,3	-74,4
NİSAN	77.180	109.337	150.615	1.214	41,7	37,8	-99,2
MAYIS	249.731	344.158	400.237		37,8	16,2	
HAZİRAN	342.526	474.035	541.172		38,4	14,2	
TEMMUZ	423.812	554.196	638.859		30,8	15,3	
AĞUSTOS	425.513	553.949	676.218		30,2	22,1	
EYLÜL	366.030	459.863	539.208		25,6	17,3	
EKİM	167.877	254.175	273.896		51,4	7,8	
KASIM	9.971	18.318	16.004		83,7	-12,6	
ARALIK	5.337	9.223	9.806		72,8	6,3	
TOPLAM	2.089.479	2.805.115	3.266.650		34,3	16,5	
4 AY TOPLAM	98.682	137.198	171.250	13.663	39,0	24,8	-92,0

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Nisan Ayı Bülteni

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Nisan aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 8'de belirtilmiştir.

Tablo 8. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Nisan)

MİLLİYETİ	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
ALMANYA	8.065	3.850	6.622	8.221	45	-52,3	72	24,1	-99,5
A.B.D.	273	171	198	274	0	-37,4	15,8	38,4	-100,0
AVUSTRALYA	210	94	97	138	0	-55,2	3,2	42,3	-100,0
AVUSTURYA	136	52	65	84	1	-61,8	25	29,2	-98,8
AZERBAYCAN	1	6	9	22	5	500	50	144,4	-77,3
BELÇİKA	2371	1.172	1384	2.193	0	-50,6	18,1	58,5	-100,0
BELARUS	19	37	17	102	0	94,7	-54,1	500	-100,0
BULGARİSTAN	259	67	298	598	9	-74,1	344,8	100,7	-98,5
ÇEKYA	35	18	31	141	0	-48,6	72,2	354,8	-100,0

DANİMARKA	1165	71	129	62	0	-93,9	81,7	-51,9	-100,0
FİNLANDIYA	74	24	57	278	0	-67,6	137,5	387,7	-100,0
FRANSA	1655	689	125	2.240	0	-58,4	-81,9	1.692,00	-100,0
G.AFRİKA C.	45	33	2.979	95	0	-26,7	8.927,30	-96,8	-100,0
HOLLANDA	10902	6.382	8684	12.696	117	-41,5	36,1	46,2	-99,1
İNGİLTERE	33.356	37.571	51.629	69.834	0	12,6	37,4	35,3	-100,0
İRAN	47	67	127	124	0	42,6	89,6	-2,4	-100,0
İRLANDA	402	246	356	1.342	0	-38,8	44,7	277	-100,0
İSPANYA	69	71	66	1.242	0	2,9	-7	1.781,80	-100,0
İSRAİL	818	10.674	11.544	11.961	0	1.204,90	8,2	3,6	-100,0
İSVEÇ	895	80	94	261	1	-91,1	17,5	177,7	-99,6
İSVİÇRE	387	107	169	273	0	-72,4	57,9	61,5	-100,0
İTALYA	245	127	184	307	0	-48,2	44,9	66,8	-100,0
JAPONYA	10	15	16	142	0	50	6,7	787,5	-100,0
KANADA	85	69	92	94	0	-18,8	33,3	2,2	-100,0
KAZAKİSTAN	4	55	16	18	0	1.275,00	-70,9	12,5	-100,0
LETONYA	56	78	359	279	0	39,3	360,3	-22,3	-100,0
LİTVANYA	184	194	627	1.173	0	5,4	223,2	87,1	-100,0
LÜBNAN	6	7	13	18	0	16,7	85,7	38,5	-100,0
MACARİSTAN	28	11	108	124	0	-60,7	881,8	14,8	-100,0
MISIR	5	39	6	16	0	680	-84,6	166,7	-100,0
NORVEÇ	186	58	47	67	0	-68,8	-19	42,6	-100,0
POLONYA	588	1.056	4151	5.628	0	79,6	293,1	35,6	-100,0
PORTEKİZ	30	51	93	215	0	70	82,4	131,2	-100,0
ROMANYA	97	137	266	619	0	41,2	94,2	132,7	-100,0
RUSYA FED.	81	2.391	5.962	10.373	2	2.851,90	149,4	74	-100,0
SİRBİSTAN	23	17	25	37	0	-26,1	47,1	48	-100,0
SLOVAKYA	15	28	24	143	0	86,7	-14,3	495,8	-100,0
SLOVENYA	3	5	18	22	0	66,7	260	22,2	-100,0
SUUDİ ARABİSTAN	4	9	14	9	0	125	55,6	-35,7	-100,0
UKRAYNA	631	985	1079	4724	1	56,1	9,5	337,8	-100,0
ÜRDÜN	340	1.380	714	1.496	0	305,9	-48,3	109,5	-100,0
YENİ ZELANDA	36	59	51	59	0	63,9	-13,6	15,7	-100,0
YUNANİSTAN	1.080	1.159	884	1.690	0	7,3	-23,7	91,2	-100,0
DİĞER	785	1.044	1418	3356	1	33	35,8	136,7	-100,0
YABANCI TURİST	65.734	70.486	100.968	143.287	182	7,2	43,2	41,9	-99,9
YERLİ TURİST	5205	6.694	8369	7328	1.032	28,6	25	-12,4	-85,9
GENEL TOPLAMI	70.939	77.180	109.337	150.615	1.214	8,8	41,7	37,8	-99,2

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Nisan Ayı Bülteni

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2020 yılının Nisan ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Nisan ayı ile karşılaştırıldığında %97,5 oranında düşüş göstererek 3.101 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9'da İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 9. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2017	2018	2019	2020	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	49.719	67.297	57.311	77.311	35,4	-14,8	34,9
ŞUBAT	49.105	65.492	56.917	77.501	33,4	-13,1	36,2
MART	67.610	66.779	81.905	37.116	-1,2	22,7	-54,7
NİSAN	91.119	99.613	125.049	3.101	9,3	25,5	-97,5
MAYIS	112.634	123.218	145.855		9,4	18,3	
HAZİRAN	156.058	209.172	259.184		34	23,9	
TEMMUZ	248.714	334.819	342.766		34,6	2,4	
AĞUSTOS	241.832	260.900	317.131		7,9	21,6	
EYLÜL	178.891	196.522	242.157		9,9	23,2	
EKİM	111.929	128.797	172.004		15,1	33,5	
KASIM	53.685	59.913	80.172		11,6	33,8	
ARALIK	61.976	70.766	94.736		14,2	33,8	
TOPLAM	1.423.272	1.683.288	1.975.187		18,3	17,3	
4 AYLIK TOP.	257.553	299.181	321.182	195.029	16,2	7,4	-39,3

*Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Nisan Ayı Bülteni

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarının Şubat aylarında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 10'da belirtilmiştir.

Tablo 10. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Nisan)

MİLLİYETİ	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
A.B.D.	379	424	408	459	2	0,1	0	12,5	-99,6
ALMANYA	14.967	18.887	15.940	28.613	0	0,3	-0,2	79,5	-100
ARJANTİN	3	36	69	69	0	11	0,9	0	-100
ARNAVUTLUK	12	36	54	75	0	2	0,5	38,9	-100
AVUSTRALYA	64	89	49	76	0	0,4	-0,5	55,1	-100
AVUSTURYA	667	1.025	839	980	1	0,5	-0,2	16,8	-99,9
AZERBAYCAN	41	31	77	489	1	-0,2	1,5	535,1	-99,8
BAHREYN	1	0	12	1	0	-1		-91,7	-100
BANGLADEŞ	2	0	4	22	0	-1		450	-100
BELARUS	9	7	12	47	0	-0,2	0,7	291,7	-100
BELÇİKA	1.603	2.053	2.080	3.251	0	0,3	0	56,3	-100
BOSNA HERSEK	24	22	31	62	1	-0,1	0,4	100	-98,4
BREZİLYA	28	32	148	237	0	0,1	3,6	60,1	-100
BULGARİSTAN	225	271	299	460	2	0,2	0,1	53,8	-99,6
CEZAYİR	15	8	53	75	0	-0,5	5,6	41,5	-100
ÇEKYA	21	45	19	40	0	1,1	-0,6	110,5	-100
ÇİN HALK CUM.	22	30	148	484	0	0,4	3,9	227	-100
DANİMARKA	957	161	107	535	1	-0,8	-0,3	400	-99,8
ENDONEZYA	5	8	16	108	0	0,6	1	575	-100
ERMENİSTAN	1	4	2	3	0	3	-0,5	50	-100
ESTONYA	1	7	9	10	0	6	0,3	11,1	-100
FAS	81	49	95	231	0	-0,4	0,9	143,2	-100
FİLİPİNLER	94	87	1.044	932	0	-0,1	11	-10,7	-100
FİNLANDİYA	122	168	30	43	0	0,4	-0,8	43,3	-100
FRANSA	1.712	2.150	2.920	3.398	0	0,3	0,4	16,4	-100
G. KIBRIS RUM YÖN.	29	33	24	77	0	0,1	-0,3	220,8	-100
G. KORE	58	85	123	238	0	0,5	0,5	93,5	-100
GÜNEY AFRİKA CUM.	7	8	19	8	0	0,1	1,4	-57,9	-100
GÜRCİSTAN	8	25	101	99	0	2,1	3	-2	-100
HIRVATİSTAN	38	33	103	127	0	-0,1	2,1	23,3	-100
HİNDİSTAN	44	49	503	463	1	0,1	9,3	-8	-99,8
HOLLANDA	7.046	5.152	6.103	8.592	1	-0,3	0,2	40,8	-100
IRAK	5	24	19	123	0	3,8	-0,2	547,4	-100
İNGİLTERE	1.818	3.075	3.095	3.407	4	0,7	0	10,1	-99,9
İRAN	588	2.076	1.666	2.981	0	2,5	-0,2	78,9	-100
İRLANDA	709	789	682	1.424	0	0,1	-0,1	108,8	-100
İSPANYA	76	97	151	171	0	0,3	0,6	13,2	-100

İSRAİL	10	12	19	9	0	0,2	0,6	-52,6	-100
İSVEÇ	917	242	60	149	3	-0,7	-0,8	148,3	-98
İSVİÇRE	1.322	1.114	1.043	1.519	0	-0,2	-0,1	45,6	-100
İTALYA	274	320	411	364	1	0,2	0,3	-11,4	-99,7
İZLANDA	4	1	0	6	0	-0,8	-1		-100
JAPONYA	22	42	68	60	0	0,9	0,6	-11,8	-100
K.K.T.C.	1.429	1.541	2.032	1.799	1	0,1	0,3	-11,5	-99,9
KANADA	89	131	98	122	0	0,5	-0,3	24,5	-100
KARADAĞ	2	8	37	52	0	3	3,6	40,5	-100
KAZAKİSTAN	11	33	15	28	0	2	-0,6	86,7	-100
KIRGIZİSTAN	7	10	13	11	0	0,4	0,3	-15,4	-100
KOLOMBİYA	8	4	677	679	0	-0,5	168,3	0,3	-100
KOSOVA	16	19	28	69	0	0,2	0,5	146,4	-100
KUVEYT	3	0	11	12	0	-1		9,1	-100
LETONYA	20	23	41	50	0	0,2	0,8	22	-100
LİBYA	2	1	2	17	13	-0,5	1	750	-23,5
LİTVANYA	27	38	60	313	0	0,4	0,6	421,7	-100
LÜBNAN	26	35	131	44	1	0,4	2,7	-66,4	-97,7
LÜKSEMBURG	10	8	7	20	0	-0,2	-0,1	185,7	-100
MACARİSTAN	25	32	40	28	0	0,3	0,3	-30	-100
MAKEDONYA	49	52	36	51	10	0,1	-0,3	41,7	-80,4
MALEZYA	8	16	3	40	0	1	-0,8	1233,3	-100
MALTA	1	0	0	3	0	-1			-100
MEKSİKA	17	173	287	844	0	9,2	0,7	194,1	-100
MISIR	25	6	30	55	1	-0,8	4	83,3	-98,2
MİLLİYETSİZ	14	25	44	132	0	0,8	0,8	200	-100
MOLDOVA CUM.	4	11	8	19	0	1,8	-0,3	137,5	-100
NORVEÇ	325	131	31	38	0	-0,6	-0,8	22,6	-100
ÖZBEKİSTAN	4	4	5	41	0		0,3	720	-100
PAKİSTAN	3	7	13	35	0	1,3	0,9	169,2	-100
POLONYA	222	283	910	1.373	1	0,3	2,2	50,9	-99,9
PORTEKİZ	49	51	54	82	0	0	0,1	51,9	-100
ROMANYA	74	95	248	150	0	0,3	1,6	-39,5	-100
RUSYA FED.	68	111	617	962	1	0,6	4,6	55,9	-99,9
S.ARABİSTAN	8	5	140	8	0	-0,4	27	-94,3	-100
SİNGAPUR	0	4	1	10	0		-0,8	900	-100
SLOVAKYA	21	23	26	15	0	0,1	0,1	-42,3	-100
SLOVENYA	28	13	28	37	0	-0,5	1,2	32,1	-100
SURİYE	4	2	25	103	4	-0,5	11,5	312	-96,1
ŞİLİ	3	16	4	18	0	4,3	-0,8	350	-100
TAYLAND	8	14	10	17	0	0,8	-0,3	70	-100
TUNUS	12	23	12	20	0	0,9	-0,5	66,7	-100
TÜRKMENİSTAN	7	7	10	29	0		0,4	190	-100

UKRAYNA	76	102	652	1.158	1	0,3	5,4	77,6	-99,9
ÜRDÜN	10	10	14	690	1		0,4	4828,6	-99,9
VENEZÜELA	1	2	6	21	0	1	2	250	-100
YEMEN	1	0	1	4	0	-1		300	-100
YENİ ZELANDA	13	8	9	10	0	-0,4	0,1	11,1	-100
YUNANİSTAN	1.091	1.229	1.678	493	0	0,1	0,4	-70,6	-100
DİĞER	73	95	232	2.167	1	0,3	1,4	834,1	-100
YABANCI TOPLAM	37.925	43.211	47.039	72.395	53	0,1	0,1	53,9	-99,9
TÜRKİYE	43.105	47.908	52.574	52.654	3.048	0,1	0,1	0,2	-94,2
GENEL TOPLAM	81.030	91.119	99.613	125.049	3.101	0,1	0,1	25,5	-97,5

*Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2020 - Nisan Ayı Bülteni

2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

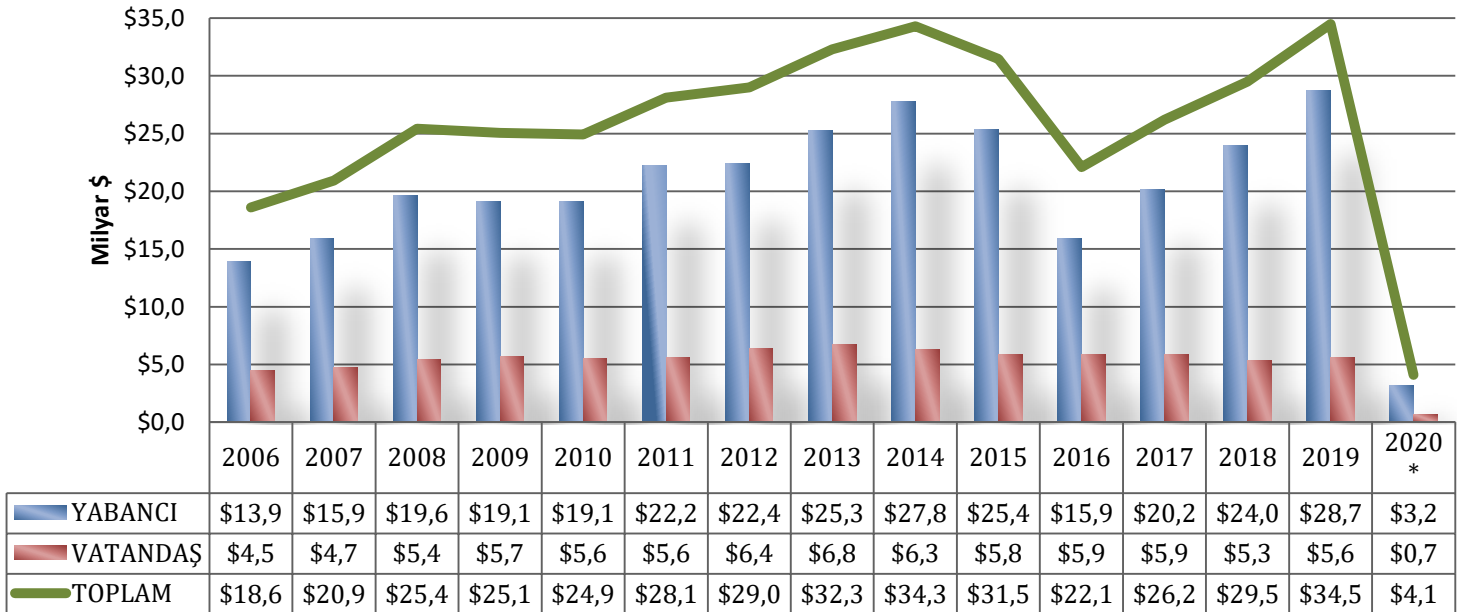
2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

Ülkemizin turizm geliri, 2017 yılından 2018 yılına %12,5 oranında artış göstererek 29,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 5,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek bir önceki yıla oranla % 10,1 oranında düşüş yaşamıştır. 2019 yılında ise ülkemizin turizm geliri geçtiğimiz yıla oranla %17 oranında artış göstererek 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılının ilk üç ayını incelediğimizde ülkemizin turizm geliri 4,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3'te 2006-2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

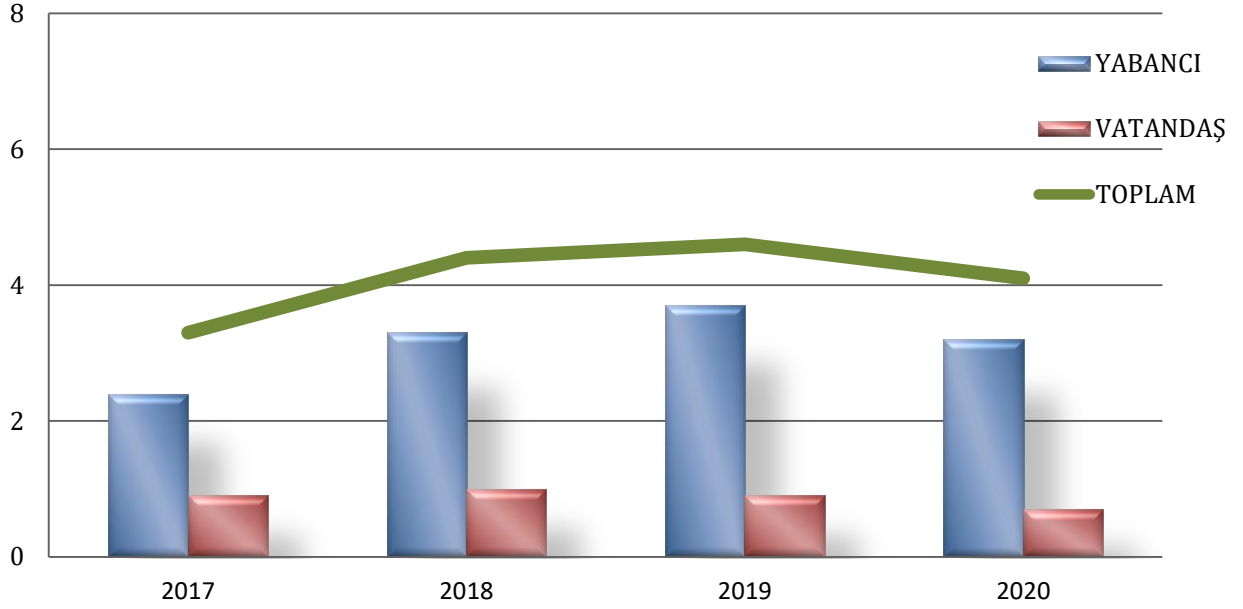

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 - Nisan Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. (2020 yılı Ocak - Mart)

Şekil 4'te 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir. 2020 yılının turizm geliri Ocak-Mart ayı döneminde 4,1 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %11,4 oranında düşüş göstermiştir.

Şekil 4. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 – Nisan Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

2019 yılının turizm geliri 34,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %17 oranında artış göstermiştir.

Düşüşün başladığı 2016 yılı ile 2019 yılına ait turizm gelirleri karşılaştırıldığında %54 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 11'de 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 11. 2017 - 2020 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

AYLAR	2017				2018				2019				2020				2018/2017				2019/2018				2020/2019			
	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.	(*)	(**)	(***)	TOP.
OCAK	797,5	339,4	6,7	1143,6	1118,3	385,9	6,9	1511,2	1254,4	324,1	7	1585,5	1463,3	364,9	5,8	1834	40	14	4,5	32,1	12	-16	1,4	4,9	16,7	12,6	-17	15,7
ŞUBAT	703,6	282,2	6,5	992,3	979,5	314,4	7,5	1301,4	1071	282,5	5,7	1359,2	1168,8	305,2	5,5	1479,5	39	11	15	31,1	9,3	-10	-24	4,4	9,1	8	-3,5	8,9
MART	903,5	322,3	8	1233,8	1250,6	353,7	8,3	1612,6	1378,2	299,2	7,6	1685	660,2	121	6,5	787,7	38	9,7	3,8	30,7	10	-15	-8,4	4,5	-52	-60	-15	-53
3 AYLIK TOPLAM	2.404,6	943,9	21,2	3.369,7	3.348,4	1.054,0	22,7	4.425,2	3.703,6	905,8	20,3	4.629,7	3.292,3	791,1	17,8	4.101,2	39,2	11,7	7,1	31,3	10,6	-	-	4,6	11,1	12,7	12,3	11,4
NİSAN	1031,8	329,7	10,6	1372,1	1409,5	388,9	11,7	1810,1	1663,7	323,7	9,1	1996,4				37	18	10	31,9	18	-17	-22	10					
MAYIS	1533,2	361,2	10,8	1905,2	2063,1	347,6	11,3	2421,9	2331,5	297	11,1	2639,7				35	-3,8	3,7	27,1	13	-15	-1,8	9					
HAZİRAN	1810,8	313,3	11,6	2135,7	2463,5	336,8	12,2	2812,5	2979,5	346,3	12	3337,8				36	7,5	5,2	31,7	21	2,8	-1,6	19					
6 AYLIK TOPLAM	6.780,4	1.948,1	54,2	8.782,7	9.284,5	1.073,3	57,9	11.469,7	10.678,3	1.872,8	52,5	12.603,6				36,9	9,2	6,8	30,6	15,0	12,0	-9,3	9,9					
TEMMUZ	2695	758,1	15,8	3468,9	2906,1	615,7	13,1	3534,8	3603,3	770	11,8	4385,1				7,8	-19	-17	1,9	24	25,1	-9,9	24					
AĞUSTOS	3288	962,4	19,6	4270	3508,8	753,8	18,8	4281,4	4337	892	15,1	5244,1				6,7	-22	-4,1	0,3	24	18,3	-20	23					
EYLÜL	2744,5	884,3	24	3652,8	2956,7	716	13,6	3686,4	3544,5	3544,5	843	14,7				7,7	-19	-43	0,9	20	17,7	8,1	19					
9 AYLIK TOPLAM	15.507,0	4.552,9	113,6	20.174,4	18.656,1	4.212,8	103,4	22.972,3	22.163,1	4.377,8	94,1	26.635,0				20,3	-7,5	-9,0	13,9	18,8	3,9	-9,0	15,9					
EKİM	2512	481,6	19	3012,6	2887,9	413,9	16,3	3318,2	3608,5	481,4	11,6	4101,5				15	-14	-14	10,1	25	16,3	-28,8	24					
KASIM	1207,8	448,7	10,5	1667	1415,4	368,6	10,7	1794,6	1692,1	433,5	12,5	2138,1				17	-18	1,9	7,7	20	17,6	16,8	19					
ARALIK	995,2	425,6	8,8	1429,6	1068,9	350,1	8,7	1427,6	1241,1	395,9	8,9	1645,9				7,4	-18	-1,1	-0,1	16	13,1	2,3	15					
12 AYLIK TOPLAM	20.222,9	5.908,8	151,9	26.283,6	24.028,3	5.345,4	139,1	29.512,7	28.704,9	5.688,2	127,1	34.520,2				18,8	-9,5	-8,4	12,3	19,5	6,4	-8,6	17,0					

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı - 2020 Nisan Ayı Bülteni

**Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

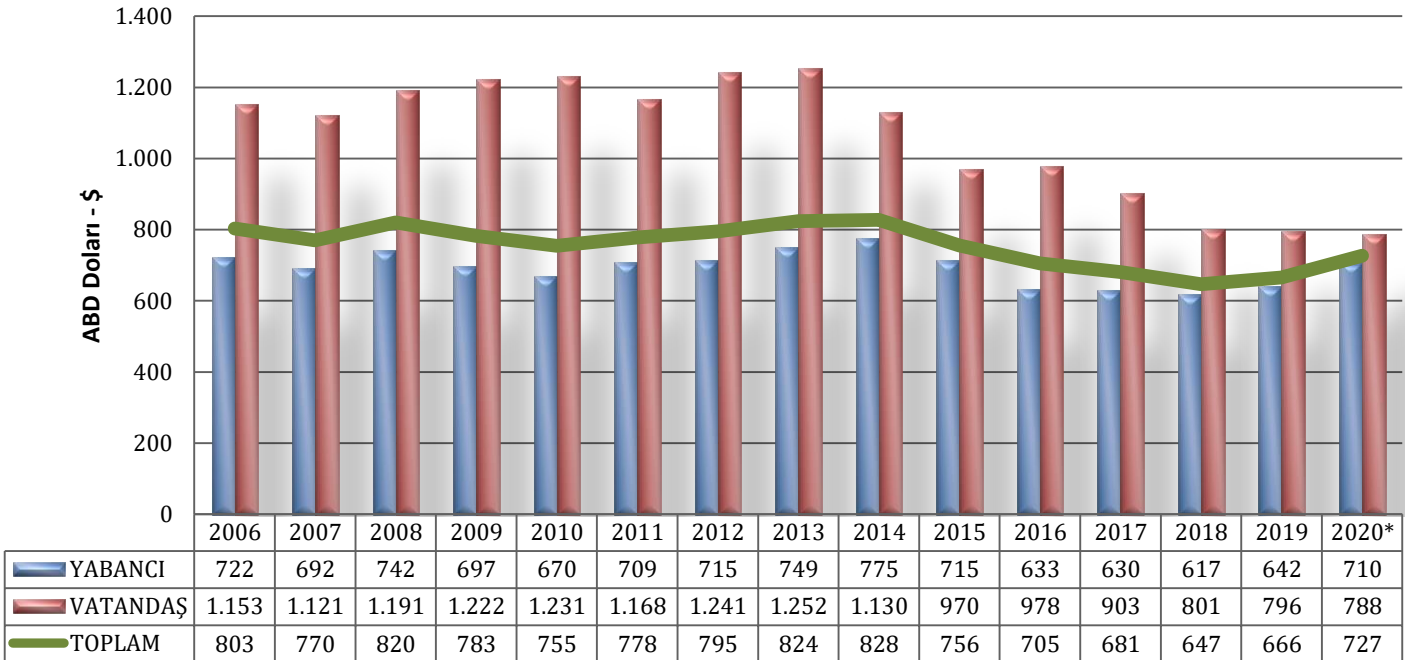
2018 yılına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 617 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 801 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup; 2018 yılının genel ortalama harcaması 647 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 642 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 796 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılının aylık genel ortalama harcaması 666 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılında ise; yabancı ziyaretçilerin üç aylık ortalama harcaması 710 ABD Doları ve yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 788 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının aylık genel ortalama harcaması 727 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 5. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2020 -Nisan Ayı Bülteni - *Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2019 yılında ülkemizin toplam ihracat rakamı 171 milyar ABD Doları, ithalat rakamı ise 202 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı ise 31 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında gerçekleşen toplam turizm gelirimiz yaklaşık 35 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının aynı dönemiyle karşılaştığımızda turizm gelirimiz %17 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de dış ticaret verisi ve turizm gelirinun yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 12. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

	2020 - Yılı Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR / KALEMLER	2016	2017	2018	2019	2020	Değişim
							(%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	16.000.570	51.800.551	64.316.667	50.471.872	55.655.335	-22%
	Türkiye Toplam İhracatı	36.280.108	394.457.945	43.245.483	44.533.810	42.749.170	3%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	20.279.538	342.657.394	-21.071.184	-5.938.062	-12.906.165	-72%
TURİZM (*)	Turizm Geliri	4.066.000	3.369.700	4.425.200	4.629.700	4.101.200	5%
OTOMOTİV (*)	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	-20,0%	-1,0%	21,0%	78,0%	31,8%	
	Otomotiv İthalatı	5.206.296	4.158.335	5.097.387	3.412.946	4.552.330	-33%
	Otomotiv İhracatı	5.169.355	6.580.160	7.471.987	7.458.348	6.687.111	0%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-36.941	2.421.825	2.374.600	4.045.402	2.134.781	70%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,99%	1,58%	1,47%	2,19%	1,47%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	32,54%	8,03%	7,93%	6,76%	8,18%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	14,25%	1,67%	17,28%	16,75%	15,64%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	3.081.246	2.860.158	3.319.316	2.518.792	2.883.216	-24%
	Tekstil İhracatı	6.874.189	6.888.030	7.608.292	7.544.572	7.185.601	-1%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	3.792.943	4.027.872	4.288.976	5.025.780	4.302.385	17%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,23%	2,41%	2,29%	3,00%	2,49%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	19,26%	5,52%	5,16%	4,99%	5,18%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	18,95%	1,75%	17,59%	16,94%	16,81%	

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. 2020 Nisan Bülteni

*Kaynaklar: (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar

GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye'nin turizm gideri, 2016 yılında 5,04 milyar ABD Doları olan turizm gideri, 2017 yılında %1,7 artarak 5,13 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında turizm gideri 2017 yılına oranla %4,7 azalarak 4,89 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş ve 2019 yılında ki turizm giderine baktığımızda ise; geçtiğimiz yılın aynı dönemine oranla %10,1 oranında düşüş gerçekleşmiştir.

2020 yılının üç aylık turizm gideri geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştığımızda 25,6 oranında bir düşüşle 793 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 13'de turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 13. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
OCAK	481	275,2	363,2	346,2	330	-43	31,9	-4,7	-4,7
ŞUBAT	531,4	277,4	342,8	335	304,4	-48	23,6	-2,3	-9,1
MART	525,2	303,2	373	385,5	159,1	-42	23	3,4	-58,7
3 AYLIK TOPLAM	1.537,60	855,8	1.079,00	1.066,70	793,50	-44	26,1	-1,1	-25,6
NİSAN	475,1	428,9	561,6	336,5		-9,7	30,9	-40,1	
MAYIS	555,1	499,3	519,8	319,8		-10	4,11	-38,5	
HAZİRAN	479,5	458,2	568,8	426,2		-4,4	24,1	-25,1	
6 AYLIK TOPLAM	3.047,30	2.242,20	2.729,20	2.149,2		-26	21,7	-21,3	
TEMMUZ	436,8	557,5	428,9	450,4		27,6	-23,1	5,0	
AĞUSTOS	327,6	505,9	422,9	431,5		54,4	-16,4	2,0	
EYLÜL	367,4	497,4	357,5	349,1		35,4	-28,1	-2,3	
9 AYLIK TOPLAM	4.179,10	3.803,00	3.938,50	3.380,2		-9	3,56	-14,2	
EKİM	313,3	462,6	328,4	352,2		47,7	-29,0	7,2	
KASIM	272	417,3	302,1	332,9		53,4	-27,6	10,2	
ARALIK	285,4	454,4	327,2	338,4		59,2	-28,0	3,4	
12 AYLIK TOPLAM	5 049,8	5 137,3	4 896,3	4.403,7		1,7	-4,7	-10,1	

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü 2020 Nisan Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.